

مقدمه

بهداشت اجتماعی در اسلام

مؤلف

آقای

دکتر صدر الدین نصیری

پروفسور گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

نشریه چهارم اتحادیه مسلمین

بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ وَ عَلَى
آلِهِ وَآلِهِ وَارْحَمَهُ اللَّهُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَعْدَاءَ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ لِقَاءِ اللَّهِ

و بعد بمطالعه بعضی از نگارشات آقای دکتر صدرالدین نصیری در این صفحات
که کاشف از بعضی رموز و اجمالی از فلسفه جمله بی از احکام متین و مقدس اسلام است
خیلی محظوظ شدم و دعای خیر بآن فاضل سعادت مند که از خاندان جلیل مرحوم خلد
مقام قطب دائرة الفضل و الکمال حجة الاسلام آقای میرزا لطفعلی صدر الافضل دانش
قدس سره هستند نمودم و البته بمطالعه این مطالب اشخاص بی غرض صاحب فطرت
پاک اعتراف بحقیقت دین مبین اسلام که کافل خیر دارین و وسیله فوز بسعادت نشأتین
است خواهند نمود .

چه معجزه بهتر و بالاتر که در عصر وحشیت و بربریت در جزیره العرب که بوئی
از علم و تمدن و در عالم کشفیات امروزی نبوده در مدت کم آن همه احکام متین متقنه
که هر چه علم و کشفیات زیاد شود متانت احکام محکمه اش ظاهر ترمی گردد از آن
ناحیه مقدسه با عدم تحصیل در مکتب بشری شرف صدور یافته و چهار صد میلیون نفوس
بشر را با عدم مبلغ در اقطار عالم پیرو خود ساخته و این خود دلیل قاطع و برهان
ساطع است بر آنکه آن وجود اقدس شاگرد مکتب وحی و تنزیل بوده (و ما ینطق
عن الهوی ان هو الاوحی یوحی) و چون بشر فطرتاً حاجت بدین دارد و این دین
مقدس دین فطرت و دین حکمت است البته زوال و فنا نخواهد داشت و سرعت
برق در پیشرفت خواهد بود (اننا نحن نزلنا الذکر و اناله لحافظون) و برعکس
بعضی از ادیان سخیفه مستحدثه که فقط و فقط روی هوای نفس و شهوات نفسانیه حیوانیه
ایجاد شده البته پایدار نخواهد بود .

در خاتمه تذکر میدهم که برادران دینی از مطالعه این کتاب مستطاب خودداری
نموده و بهر مند و مستفید خواهند شد .

سید ابوالقاسم کاشانی

مقدمه

وقتی در آفرینش زمین و آسمان نظر کنیم و چگونگی خلقت موجودات را مورد توجه و دقت قرار دهیم، نظم و ترتیب، تناسب و تعادل بی اندازه دقیقی را در آنان مشاهده می‌کنیم و درمی‌یابیم که در ساختمان و بهم پیوستگی اجزاء هر یک و در سازش آنان با محیط نهایت درجه تناسب و تعادل بکار برده شده است. این صفات که در ساختمان جمادات و در زندگی موجودات برقرار است مرا متوجه کرد که این تناسب را در بشر «که بدون شك از آن بهره‌مند است» جستجو کرده و چگونگی آنرا در امور زندگی انسان بررسی نمایم البته بعضی از این امور زندگی اختیاری است و بخود بشر مربوط می‌باشد و برخی دیگر از این امور اجباری است و بشر قادر بجلوگیری یا تغییر آن نمی‌باشد مانند حرکت.

در امور اختیاری یعنی اعمالی که بخود بشر مربوط است چون انسان هیچوقت قادر نبوده و نخواهد بود با وضع قوانین و دستوراتی هر قدر هم عالی و خوب باشد در امور زندگی خویش تعادل و تناسبی ایجاد نماید ناچار برای همیشه احتیاج بدستورات الهی و قوانین آسمانی دارد. و روی همین نظر است که احتیاج بشر به پیامبران و رسولان برای رساندن دستورات الهی ثابت و مبرهن می‌گردد و نیز از روی همین لحاظ از طرف باری تعالی پیامبرانی مبعوث می‌شوند تا قوانین و دستورات لازمه را «در امور اختیاری زندگی» برای هدایت بشر برسانند.

لازم بتذکر نیست که پیامبران باید دارای آثار و علائمی ما فوق قدرت و توانایی بشر باشند تا مردم آنها را از جانب خالق بدانند و دستورات آنها را بعنوان قوانین الهی قبول کنند، و نیز هر يك از این پیشوایان باید دارای دستورات لازم و کافی برای راهنمایی و هدایت بشر در تمام شئون زندگی فردی و اجتماعی متناسب زمان باشند.

البته همانطور که همه می‌دانیم و بدانند نیز اعتراف داریم مدت‌ها یعنی بالغ بر سیزده قرن است راهنمایی که واجد شرایط فوق باشد نیامده و آنها که بیاطل ادعای راهنمایی نموده اند دروغشان کشف و بزودی مشتشان بساز و کشفیات علوم جدید خط بطلان بر دستورات آنها کشیده است. از همین جهت برای استفاده از

دستورات الهی ناچاریم ادیان گذشته را مورد توجه و دقت قرار دهیم و آن دینی را که با فطرت بشر و با حقایق علمی سازش داشته باشد انتخاب و با حکام آن عمل کنیم.

بتصدیق اغلب دانشمندان و روشنفکران عالم تنها دینی که جامع جمیع جهات است و با علوم امروزه نیز سازگار می باشد دین همین اسلام و یگانه کتابی که شامل و حاوی بهترین دستورات است قرآن مجید می باشد که توسط پیشوای اسلام محمد (ص) در هزار و سیصد و پنجاه سال و اندی پیش در تاریخترین ادوار تاریخ برای هدایت بشر فرستاده شده است. اسلام دارای دستورات لازم و کافی برای جمیع امور زندگی می باشد و اجرای قوانین آن سعادت بشر را در دو جهان تأمین می نماید چنانکه شرع اسلام دارای دقیق ترین و کاملترین دستورات در کلیه مسائل حقوقی و جزائی و اجتماعی و اخلاقی و دینی و بهداشتی و مدنی می باشد.

يك قسمت از احکام آن بهداشت فردی و اجتماعی را تأمین می نماید و چنانچه قوانین بهداشت اسلام را با بهداشت امروزه مقایسه نمایم حکمت بیانات پیشوای اسلام بر ما واضح می گردد و با علم باینکه در آن دوره و مسائل علمی و فنی برای کشف میکروبا و وجود نداشته بیشتر با اهمیت دستورات بهداشتی پیشوای اسلام می بریم. در این کتاب طرز پیدایش و انتشار امراض را در جامعه و جلوگیری آنرا در اسلام و نیز مقایسه بهداشت اجتماعی در اسلام را با بهداشت امروزه مورد بحث قرار می دهیم و نتیجه می که از این مقایسه می گیریم آنستکه بهداشت کنونی با داشتن وسائل و اطلاعات کافی هنوز نتوانسته « با وضع نمودن قوانین بهداشتی » از استعمال مشروبات الکلی و هم چنین از انتشار بسیاری از بیماریها مانند سیفلیس سوزاک، مطبقه و غیره کاملاً جلوگیری کند در صورتی که عمل نمودن بدستورات بهداشتی اسلام بطور قطع و یقین می تواند بشر را از بیشتر امراض مصون نگاهدارد امیدواریم خداوند متعال بشر را بدرک حقایق اسلام و اجرای قوانین آن که تنها راه مستقیم و نجات است موفق فرماید. والسلام علی من التبع الهدی.

دکتر صدر الدین نصیری